D·N
23/6 1954

Folkpartiets samlande linje

Det var många motståndare till liberala strävanden, som hoppades att folkpartiets landsmöte skulle blotta svåra motsättningar, i synnerhet i fördelningsfrågorna. De hade misstagit sig. De fick inte sina önskningar uppfyllda. Meningsskiljaktigheterna var inte större än som normalt förekommer inom ett parti över klasser och enskilda intressegrupper, ett parti som växer tuberans mot olika åsikter, förutsatt att de motiveras sakligt i liberal anda. Folkpartiledningens förslag till nya riktlinjer för en friare jordbrukspolitik i god överensstämmelse med vår näringspolitik på andra områden vann allmän anslutning. Reaktionen mot regleringssystemet, mot en förlängning av det statliga förmynderskapet fick starka uttryck. Det rådde olika uppfattningar om enskilda delar — Dagens Nyheter förfäktar konsumentintressen och rationaliseringskrav med större skärpa än andra gör — men att det utan längre dröjsmål måste framföras ett alternativ till den nuvarande utsiktslösa ordningen var man praktiskt taget enig om.

Alltså de' de andra partierna fritt att anklaga de liberala för att ha "brutit borgfreden" och gjort det omöjligt för hr Norup att trampa vidare i de gamla fotspåren.

Egentligen borde det ju inte anses som ett större brott att påskynda denna utveckling i liberal riktning. Riksdagen har upprepade gånger begärt en omläggning — senast i fjol krävde den att jordbruksutredningen skulle framlägga sina resultat i god tid före jordbrukspropositionen 1954. Det blev nu inte av. Kommittén skulle vara färdig först "fram på våren", sades det efter en tid. Men för några veckor sedan meddeladles att det högtidliga ögonblicket vore inne "fram på sommaren". Gott, tänkte somliga: Då får i alla fall valmännen tillfälle att ta ställning till dessa principfrågor och praktiskt utomordentligt viktiga problem.

Valmännen borde då direkt fråga de andra partiernas kandidater: Vill ni fortfarande hålla den konservativa linjen alt allt är bra som det är, e l l e r är ni nu beredda till en omprövning i stil med det framlagda kommittéförslaget, e v e r — d e t g ä l l e r v i l j a n. Men det är karaktäristiskt för den nuvarande regimen: denna förening av maktfullkomlighet och ansvarsutplåning. De bedriver maktbesmittning, som Waldemar Svensson sade om departementscheferna vid det liberala mötet — och de skyller på andra och flyr från ansvaret så fort det oser hett. I populära sammanhang brörtar sig statsråden över vad deras underordnade uträttar. Men ser det ut som om man misslyckats eller kommit in på ett tvivelaktigt spår, är det alltid "de ansvariga myndigheterna" som får bära hundhuvudet, medan departementschefen flyttlytar sig i skuggan av en syrenberså och inte låtsas om att han kunde ha ingripit, kunde ha givit andra tecken och anvisningar.

Märker ni inte själva hur omkligt det här börjar se ut? Uppropet gäng efter gång, i alla fär efter affär kastar det en dager av tvetydighet och feg inställamhet över regeringsmakten, ett drag som stämmer mycket illa med de pösande anspråken.

Någon väsentlig ändring är inte att vänta genom riksdagen med dess nuvarande sammansättning. Endast folket i vid kan ge en stöt åt de makthavande så att de tvingas, ja, formligen tu e l l t ytterligare bearbetat enligt riktpunkterna i det liberala programmet?

Men nu kommer — inte helt överraskande — kommittéordföranden tillbaka och säger att tyvärr hinner vi inte med allt som vi beräknade, utan förslaget avlämnas först fram på sensommaren, troligen i augusti. Detta är sista budet. Men kommer det att förbli det sista?

Är jordbruksminister Norup, som så utmärkt samverkar med generaldirektör Söderström, angelägen att ge valmännen den orientering som de så väl behöver? De många förskjutningarna i tidtabellen väcker misstankar. Det kan väl aldrig vara meningen att den nyss angivna tidpunkten senare skall uthytsas mot "längre fram på hösten"? Säg då hellre öppet: "på andra sidan valet".

Är det bakom liggande syftet att på dårhin, så är mycket bestämda protester på sin plats. En förslängd kommittéprocess av det slaget vore inte bara i uppenbar strid med riksdagens anmaningar att påskynda arbetet; det skulle också te sig man praktiskt taget enig om.

Alltså de' de andra partierna fritt att anklaga de liberala för att ha "brutit borgfreden" och gjort det omöjligt för hr Norup att trampa vidare i de gamla fotspåren.

Egentligen borde det ju inte anses som ett större brott att påskynda denna utveckling i liberal riktning. Riksdagen har upprepade gånger begärt en omläggning — senast i fjol krävde den att jordbruksutredningen skulle framlägga sina resultat i god tid före jordbrukspropositionen 1954. Det blev nu inte av. Kommittén skulle vara färdig först "fram på våren", sades det efter en tid. Men för några veckor sedan meddeladles att det högtidliga ögonblicket vore inne "fram på sommaren". Gott, tänkte somliga: Då får i alla fall valmännen tillfälle att ta ställning till dessa principfrågor och praktiskt utomordentligt viktiga problem.

Valmännen borde då direkt fråga de andra partiernas kandidater: Vill ni fortfarande hålla den konservativa linjen alt allt är bra som det är, e l l e r är ni nu beredda till en omprövning i stil med det framlagda kommittéförslaget, e v e r — d e t g ä l l e r v i l j a n. Men det är karaktäristiskt för den nuvarande regimen: denna förening av maktfullkomlighet och ansvarsutplåning. De bedriver maktbesmittning, som Waldemar Svensson sade om departementscheferna vid det liberala mötet — och de skyller på andra och flyr från ansvaret så fort det oser hett. I populära sammanhang brörtar sig statsråden över vad deras underordnade uträttar. Men ser det ut som om man misslyckats eller kommit in på ett tvivelaktigt spår, är det alltid "de ansvariga myndigheterna" som får bära hundhuvudet, medan departementschefen flyttlytar sig i skuggan av en syrenberså och inte låtsas om att han kunde ha ingripit, kunde ha givit andra tecken och anvisningar.

Märker ni inte själva hur omkligt det här börjar se ut? Uppropet gäng efter gång, i alla fär efter affär kastar det en dager av tvetydighet och feg inställamhet över regeringsmakten, ett drag som stämmer mycket illa med de pösande anspråken.

Någon väsentlig ändring är inte att vänta genom riksdagen med dess nuvarande sammansättning. Endast folket i vid kan ge en stöt åt de makthavande så att de tvingas, ja, formligen

1.000 affärskuvert 8:50
Album. m. listagb. blad ... 8:25
Dupl.papper A 4, 1.000 st. 9:—
vid köp av 10.000 st. 10 % rab.
Genomslagsp. A 4, 1.000 st. 8:25
Allt i Annonchen. Lägsta pris.
Kontorslagret
Gamla Brogatan 36, Stockholm

Klemmings Antikvariat
är stängt för semester
fr. o. m. den 28 juni t. o. m. den 17 juli 1954.
Den 19 juli 1954 öppnas affären åter, och hälsa vi då våra ärade kunder välkomna som vanligt.
A.-B. H. KLEMMINGS ANTIKVARIAT
Malmskillnadsgatan 26 Stockholm

Malan får mothugg

De "färgade" (blandraser) i Kapprovinsen har av gammalt rösträtt vid de allmänna valen i viss utsträckning. Rösträtten gäller endast när den över en bestämd inkomstnivå; trots att de färgades antal är större än de vitas (något över en miljon mot något under en miljon) har därför endast omkring 50.000 färgade rösträtt mot mer än tio gånger så många vita. Nationalistregeringen Malan har systematiskt arbetat för att få bort denna rösträtt. Rena principskäl är härvid av betydelse. Negrer och indier har sedan länge berövats all rösträtt vid allmänna val; de färgades rättigheter i Kapprovinsen är en blotta i det vita valdet. Men härtill kommer att färgade förökar sig vida hastigare än de vita. Under förra valet dick de blandrasiga för första gången om de vita i folkmängd, och om några årtionden beräknas de vara dubbelt så många.

Hittills har Malans försök misslyckats. Han har självfallet vunnit majoritet för sina förslag, men inte den två tredjedelars majoritet som författningen enligt högsta domstolens utslag i detta fall kräver. För att vinna stöd även inom opposi-

tionen har Malan i årets förlag något modifierat sin tidigare linje: färgade som redan har rösträtt skulle få behålla den. Återgriften har emellertid inte hjälpt. Av det stora oppositionspartiet United party övergick sju medlemmar i denna fråga till regeringssidan, men Malan fick vid de båda kammarnas gemensamma votering nio röster mindre än vad som behövdes (129 i stället för 138). Man väntar nu att Malan skall driva saken vid årets val av provinsrepresentationer för att kunna återropa sig på en fullmakt från folket. De redan hällna valen i Natal tyder på att denna taktik kan lyckas. Det engelska Natal gav som alltid United party en övervältigande majoritet, men nationalisterna vann ett par platser.

Någon ljuning förmärks inte i Sydafrika. Årets lagstiftningsprogram är alltigenom reaktionärt. United party håller, trots sin relativa liberalism, helt fast vid parollen om det inre val det. Det liberala partiet, det enda som verkar för successivt genomförd likställighet, tycks inte ha stora chanser; provinsvalet i Natal blev ett klart misslyckande för partiet.

PRESSGRANNAR

Kritiken mot hr Undén kan inte avfärdas med glosor om "sladder", skriver Svenska Dagbladet (h). Han har visat en *märklig förmåga* att vända sig till "den stora tysta maktstolocken" vid de tillfällen han haft att yttra sig om den:

Över huvud taget äro utrikesministerns värderingar mindre oskyldiga än Morgon-Tidningen vill göra gällande. Har förhållt det sig t. ex. med det bekanta talet i Strömstad sommaren 1947? Där sade herr Undén, att "det socialdemokratiska partiet är allmänpolitiska synpunkter stär främmande både för borgerlig storkapitalism och för kommunismen, vilket är tillräckligt skäl mot att låta våra utrikespolitiska förbindelser få sin karaktär av den ekonomiska och politiska regim, som råder i andra länder". Den "kategoriklyvning" av staterna, som herr Undén här försökte sig på benättes med påskaktet, att gränsen mellan den och vårt eget demokratiska och förtryck å ena sidan och rättssamhälle och medborgarfrihet å den andra.

Även ett smått av herr Undéns inlägg är värt en erinran: hans tal under riksdagens utrikespolitiska debatt i mars 1950. Den gången väckte han uppmärksamhet med några passant yttrade reflexioner om "den ideologiska kampen" i världen: återgen var han inte på på tankegången om kapitalism kontra kommunism, men nu med tillägg av speciella synpunkter på Sverige. Vårt folk skulle nämligen genom sitt förodöme vara att det går att förverkliga den demokratiska välfärdsstatens idé och därmed påverka den utrikespolitiska utvecklingen i andra länder! Detta försök att von oben anlägga ett perspektiv på kampen mellan frihet, och förtryck i vår sönderslitna värld blev naturligt nog föremål för åtskillig kritik. Nyligt för Sveriges anseende var talet inte.

Det är det normala — inte undantaget från regeln — att hr Undén uttrycker sig i den stilen. Berlingske Tidende (h), som följt den svenska debatten och anser att grannfolken helst bör undvika att blanda sig i denna, kan ändå inte undgå att säga några kritiska ord med adress till hr Undén:

Det behöver ikke, som "Dagens Nyheter" mener, at være "politisk Fremmed" eller "partipolitisk Selskabsartiet", der afholder nordiske Partier fra at tage Stilling til hverandres Problemer. Det kan simpelt hen være den særdeles nærliggende Betragtning, at vi gennemlig mangler Forudsætningerne for at kunne bedømme dem og i hvert Fald ingen Adkomst har til at gøre det.

Det er da også paa denne Baggrund, vi her i Bladet har frabedt os Udenrigsminister Undéns Fejlgreb i Sjörmasalen om vort Lands Udenrigspolitik . . . Ingen dansk Udenrigsminister har i Tale eller Skrift givet Sverige Raad om, hvad der vilde tjene dette Land bedst. Det vilde derfor ikke være et uberettiget Ønske, at Hr. Undén aflægger den Vane — alene til Glæde for de kommunistiske og kryptokommunistiske Kredse, der her i Landet driver politisk Falkmanneri paa Sverigets alliancefri Politik — at give os Raad.

Påpekandet att den svenske utrikesministerns inlägg enbart gagnar kommunistiska kretsar jämte k. k. ning som förvenar till synes mycket riktartade människor, och för min egen att accepters, respekters och kompromisar, sätter uppenbarligen styror i huvudet på de politiska motståndarna, men är ett sammanhållande kitt som möjliggör den fortsatta liberala frammarschen.

I debatten blev riksdagsman Ahlsten ensam om att föra talan för den nuvarande jordbrukspolitiken, betygar Gefle Dagblad (fp):

Från norrländskt bondehåll deklarerades bifall till hr Wahlbergs förslag avgörande reformer, som framför allt gynnar de bördiga sydsvenska slättbygder, nas storjordbrukare. Om detta får betraktas som ett uttryck för en mera allmän norrländsk bondeuppfattning — och tecknen tyder på det — är det tydligt att bondeförbunden i mellersta och övre Norrland måste skaffa sig en del för sin solidaritet med partiet. Samtidigt bör man emellertid erinra om att för jordbrukarna i denna landsända betyder dessa frågor icke samma sak i allmänhet betydligt mer än jorden.

Det bör ha varit tillfredsställande för de vid landsmötet närvarande lantbrukarna att se den ene "stadstalaren" efter den andre — och bl. a. av en så utpräglad stadsliberal som hr Bergvall — få höra att det icke kan bli fråga om att vidta åtgärder som skulle försämra jordbrukets ekonomi eller riskera den utjämning i levnadsstandard mellan stads- och landsbygdsbefolkning som uppnåtts under senare år fortsätter den eliterade tidningen:

Programmet syftar helt enkelt till att så långt det är möjligt ställa jordbrukarinkomsten på egna ben igen. Och jordbruket har betydligt större förutsättningar att klara sig själv nu än det hade på 1930-talet, då den ekonomiska förenigsprincipen inom lag i sin linda! Därmed vill man avbryta en utveckling, som håller på att förvandla de fria bönderna till statstjänare. Detta är faktiskt ett i ordets verkliga bemärkelse liberalt program, som inte borde kunna möta någon egentlig genmana från liberalt orienterade lantbrukare — hur långt det sedan kan förverkligas får framtiden utvisa.

Nu gäller det närmast att ligga in kraft i propagandan för de nya riktlinjerna. De andra partierna sammanrotar sig mot de liberala, säker på allt sätt misstänkliggöra deras strävanden. Det skall bemötas frimodigt och med starka argument. Det är viktigt att valarbetarna ute i bygderna tillföres ett förstklassigt omdömesmaterial.

EDRA TÄNDSTIFT
Det lönar sig att byta ut Edra gamla tändstift mot Auto-Lite nya *Resistor* tändstift med inbyggt motstånd på 10.000 Ohm. Med dem får Ni snabbare start och jämnare gång.
VARAR DUBBELT SÅ LÄNGE
Under jämförbara arbetsförhållanden stoppar Auto-Lite Resistor tändstift dubbelt så länge som vanliga tändstift utan inbyggt motstånd.
NÄR DE ÄRO AUTO-LITE *Resistor* **TÄNDSTIFT**
Auto-Lite Resistor tändstift innehåller helt silvrig tråd av speciell sammansättning, som gjorts inom tändstiftsindustrien av Auto-Lite på över 20 År.
AUTO-ELEKTRISKA IMPORTEN K/B
FRANZENGATAN 4, STOCKHOLM
Tel. 54 11 50

SAS vill behålla 3.000 dollarsedlar

Hos länsstyrelsen i Göteborg gör SAS ansökt på de 3.160 dollarsedlar som hr Gert Johansson fann i en bil tillhörig bolaget.

SAS framhåller att det av polisutredningen framgår att bilen under tiden hösten 1947 till hösten 1950 använts av dess representant i Warszawa för transport av passagerare. Sedlarna har med sannolikhet inlagts av någon i Polen hemmahörande person för att säkerställas och bevaras för denne. Den omständigheten att ingen ägare ännu anmält sig gör med hänsyn till förhållanden på intet sätt osannolikt att så kommer att senare ske.

Bolaget hävdar att det företräder den rätte ägaren och att dollarsedlarna därför inte enligt paragraf 14 och 15 någon gång mellan kl. 4 och 5 på tisdagsmorgonen. En tjock vattenstråle sköt flera meter upp i luften, drog sand och grus med sig och översvämmade ett betydande område nedanför Skeppargatan. En tjock sandmängder sand och grus hade lagrat sig i närheten.

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för riksanmal: 22 40 30
Telegramadress: *Dagnyheter*
Postgiro-1 1858 (för annonser) nummer: 2417 (för prenumeration)
Chefredaktör: *Herbert Tingsten* (Telefon säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: *Leif Ahlberg*
Redaktionschef och ansvarig utgivare: *Sten Bedmar*
Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst. direktör: *Helge Hulborn*
PRENUMERATIONSPRISER
A — Stockholmsupplagan
Stor-Stholms övriga tidningsområde landet
Månad ..... kr. 6:50 6:—
Kvartal ..... » 19:— 17:50
Halvår ..... » 37:50 34:50
Helår ..... » 75:— 69:—
ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1954 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri. Stockholm 1954.

Översvämning på Strandvägen

Ett vattenrör — en 50 cm is huvudledning av gjutjärn — sprängdes på Strandvägen mellan kajplatserna 14 och 15 någon gång mellan kl. 4 och 5 på tisdagsmorgonen. En tjock vattenstråle sköt flera meter upp i luften, drog sand och grus med sig och översvämmade ett betydande område nedanför Skeppargatan. En tjock sandmängder sand och grus hade lagrat sig i närheten.

Låt inte solen torka ut huden. Bli jämnt och vackert brun och håll Er hud mjuk och smidig med Nivea Creme, den enda hudcreme som innehåller hudbeskiket *EUCERIT Y*.
Vill Ni ligga längre stunder i stark sol bör Ni då och då gnida in Er med Nivea Ultra-olja eller Nivea-Sollfter (utan fett). Båda preparaten filtrerar ända till 98 % bort de kortvågiga, brännande strålarna och släpper bara fram de långvågiga, vackert brunfärgande. Nivea Ultra-olja tillför dessutom huden fett så den inte blir utorkad.
NIVEA
NIVEA CREME

HERE GLASMOSAIK
HERE glasmosaik är tillverkad i Florens och Venedig, städer som är väl kända över hela världen för sina urgamla glastraditioner.
HERE glasmosaik ger genom sin lyster liv åt väggen och genom sin styrka underhållsfrihet åt golvet.
HERE glasmosaik har en färgrikedom som ger arkitekten och konstnären förut aanade möjligheter till färg och formgivning.
HERE glasmosaik sättes över hela landet av våra skickliga specialarbetare.
HERE glasmosaikssättes t. n. i AB Svenska Bostäders nybyggne i Vällingby. Ytan omfattar c:a 500 kvm.
HERE glasmosaik skall sättas bl. a. i AB Hallströn & Nisses nybyggnad i Sundsvall samt Folkhems nybyggnad i Umeå. Detta arbete omfattar c:a 650 kvm.
P.S. HERE glasmosaik och ballensk smälte sälj från lager. Vi ger gärna tips angående andamål och hobbyarbeten. Vi tillsammar förfrågningar från möbelfabriker och återförsäljare både för mindre och större arbeten.
Blå butiksfond och vita pelare i HERE glasmosaik, stadsdelen Tegarmossen, Stockholm.
Mosaikläggare Francesca Piazza och Ivan med detalj på Manna Ötslunds mosaik "Vinet", Systembolaget, Gävle.
AB Olof Hermelin
Kontor: Pipersgatan 20, Stockholm K.
Lage Celsiusgatan 7, Stockholm K.
Tel.: Växel 54 11 10, 54 11 14.

Vattenfrågan — en livsfråga
Per Strömbäck
VATTEN
2:85
TIDEN

3.977:—
RAINBOW turistklass
SANTIAGO
PAA
PAN AMERICAN
Kontakta Er resebyrå eller PAA Stockholm

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.